Beschouwing op de begroting 2024

Voorzitter, leden van de raad,

In de beschouwing op de kadernota van afgelopen zomer, vergeleek mijn fractie de kadernota met een boterkoek, waaruit alle smaakmakende ingrediënten waren weggelaten. Onze verwachting dat de begroting, gebaseerd op die kadernota, niet heel veel rijker aan smaak zou zijn, heeft het college geheel waargemaakt. Er spreekt nog steeds weinig ambitie uit, weinig visie op de toekomst en veel, heel veel afwachten.

Dit, terwijl we nog steeds de mythe koesteren dat we in Peel en Maas zo vooroplopen. Dat was misschien ooit ook zo, maar dat hebben we de afgelopen jaren niet meer waargemaakt. Je zou kunnen zeggen, dat de wet van de remmende voorsprong, ook voor Peel en Maas heeft gegolden.

Sinds jaar en dag leunen we zelfgenoegzaam achterover, doen hier en daar eens wat (een beetje biodiversiteit, een beetje uitkopen van IV-bedrijven, een heel klein beetje aan het Schone Luchtakkoord, een beetje hulp bij de energietransitie voor onze inwoners) en dan is het wel weer gek genoeg geweest.
In de Regio zijn we eerder volger dan smaakmaker en sinds we in 2021 na veel aandringen het Schone Lucht-akkoord hebben ondertekend, is er behalve de elektrische deelauto voor de organisatie, de riante uitkoop van enkele IV-bedrijven en de recente voorlichting over houtstook niets meer gebeurd. Wat gaan we hiervoor nog meer doen? En wanneer wordt dit met de raad besproken, college?

Dat geldt helaas ook voor het beleid Biodiversiteit. Het college heeft ons onlangs laten weten, dat zij de motie biodiversiteit niet uitvoert, maar wel al lekker bezig is. En op enkele plekken is dat zo, we hebben wat aansprekende voorbeelden gezien, maar het blijft marginaal en aan echte transitie van de economische activiteit in het licht van duurzaamheid wordt niet getornd. De vervuiling van bodem en water met landbouwgif en nitraten gaat gewoon door; sterker, de groei van de bloementeelt in Peel en Maas gaat gepaard met een toename van het gebruik van bestrijdingsmiddelen. En als het aan het college ligt, gaan de uitbreidingen van IV-bedrijven gewoon door. Hoezo, duurzaamheid als kernwaarde?

Overigens zouden wij van de andere fracties willen horen, wat zij ervan vinden, dat het college de motie biodiversiteit naast zich neerlegt.

Nog zomaar wat voorbeelden..

Bij het programma werk en inkomen formuleren we als doel het voorkomen van financiële problemen zodat burgers mee kunnen doen in de samenleving, maar we beperken de concretisering van dit doel kennelijk tot de BBZ-regeling waar al jarenlang nul aanvragen voor zijn en passen het b.v. niet toe op een verruiming van de toekenningsnorm voor de energietoeslag. De huidige maatwerkregeling heeft tot nu toe 8 huishoudens een toeslag toegekend. 8…terwijl de uitvoeringskosten bijna 5x zo hoog waren als het in totaal uitgekeerde bedrag. Voorzitter, wij dienen opnieuw een motie in, waarin we pleiten voor een eenvoudigere regeling, die zowel de minima, als de lagere middeninkomens tegemoet komt.
Nog een voorbeeld.
We formuleren als een van de doelen bij het programma gemeenschapsontwikkeling dat nieuwkomers deelnemen aan de gemeenschappen, maar in zoverre dit doel betrekking heeft op asielzoekers wachten we af of de spreidingswet ons dwingt een eerlijk aandeel in de opvang op ons te nemen. We wachten weer af..

Ook op gebied van wonen duurt het veel te lang voor er ook maar een spade in de grond gaat. Jongeren en ouderen wachten veel te lang op een passende, betaalbare woning. Vooral die laatste groep kan voor de noodzakelijke doorstroom zorgen. En waar blijven die flexwoningen toch, die voor jonge starters, spoedzoekers en statushouders een uitkomst kunnen zijn? We hebben nu een woonfonds, gebruik dat dan ook! Plaats die woningen desnoods zelf als gemeente en laat de verhuur aan de woningcorporatie. In het Meulenveld in Maasbree kunnen betaalbare huur- en koopwoningen worden gerealiseerd, maar pas als het college een besluit heeft genomen over de plaats van de sporthal. Wel, wanneer kunnen we zo'n beslissing verwachten, college? Hoe lang gaat dat nog duren?

Die afwachtende houding geldt ook voor het buitengebied. Het toeristisch platform heeft onlangs een visie opgesteld, waarin de grond, de bodem, centraal staat en hoog opgegeven wordt -als marketinginstrument- van de kwaliteit van ons buitengebied. Er gaat nog heel wat water door de Maas, voordat de marketingspraat en de werkelijkheid hier samenvallen. Overigens vindt onze fractie een structurele, extra bijdrage van185.000 euro een fors bedrag en hierover zou de raad eerst een stevige discussie moeten voeren aan

de hand van een separaat raadsvoorstel. Wij dienen hiertoe een amendement in.

De vernieuwde kaderstelling Ruimte en Economie moet uiteindelijk ook een visie opleveren op de toekomst van het buitengebied. Waar willen we over 10-tot 15 jaar staan? Hoe gaan we stikstof en bodemvervuiling terugdringen? Waar zien we mogelijkheden voor duurzame bedrijfsvormen, hoe gaan we die ondernemers helpen? Wachten we weer op verder overheidsbeleid of pakken zelf het initiatief? Dat geldt ook voor lege bedrijfsgebouwen. Hebben we een visie op wat we wel en niet gaan goedvinden als alternatief gebruik? Of laten we het over aan ad-hoc-initiatieven en gaan we vanuit het ‘maatwerkprincipe’ weer alles toestaan? En: welke rol is hiervoor weggelegd voor de raad? Vinden de overige fracties hier ook wat van?

Wil de fractie PVDA/GroenLinks over het algemeen dat alles wat sneller gaat, soms willen we ook dat er iets LANGZAMER gaat. En dan bedoelen wij de verkeersstromen in de dorpen. Stukken van de Dorpstraat in Maasbree, de Veldstraat in Baarlo, een deel van de Brentjes, zijn bijvoorbeeld wegen waar veel te hard gereden wordt. 30 km in elke bebouwde kom zou het uitgangspunt moeten zijn. Dat is veiliger, schoner, prettiger en het geeft de straat weer een beetje terug aan de mensen. Wij roepen het college op, om hier zo snel

mogelijk op te reageren. Op welke termijn kunnen we een reactie hierop verwachten?

Voorzitter, tot slot.
Traditiegetrouw danken wij de organisatie natuurlijk voor het opstellen van deze overzichtelijke begroting. En het college wensen wij veel ambitie en daadkracht toe. Over lef hebben we het nu maar even niet.